١٢٧٧–ՐԵՄԱԶԱՆ–Օ–ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ՏՕԳՈՒՔՅՈՒՆՃՈՒ–ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ–388–ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ– 4 –ՄԱՐԹ–1861

ԱԼԱԳՐԱՆԿԱ–16–ՄԱՐՏ–1861

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխող Մէճմուայը Հավատիս, հէր հաֆթա ճու�մա Էրթէսի կիւնէրի տաղբիրլաճագ որը։

Սէնէսի բէշին օլարագ. Գայիմէ 150 ղուրուշ։
Ամբը այլողը քէսիլիք „ 80 „
Իւչ այլողը քէսիլիք „ 40 „
Վէ պիր նումէրոսու 3 1/2

Տաշրալար իշիւն պէհէր նումէրոսունա փոսթախանէ նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալինաճաղը խասաէթէն պէյան օլունուր։

Իլանլարին պէհէր սրրտաը պիր տէֆալըգ 5 գրշ.
Իքի տէֆա իշիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 „
Իւչ տէֆա իշիւն պէհէր տէֆասընա . . 1 1/2 „
Իւչ տէֆասանա գիատէ օլսա, վէ զայէթ ուզուն իլանլարի իշիւն այրըճա բազարլըգ օլունուր։

Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանլարին բօսթաճէասարլիքլարի, կէօնտէրմէկլերին իւզէրինէ օլսուզուսա մահալլասի պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖՐԱՅԸ ՍԱՅՍՐԷՅԷ ՄՈՒՐԹԱԼԻԳ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 4 ՄԱՐԹ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԱՀՎԱԼԴԷՆ։

Բրէթիպիւ միւթէլիֆէսէն իհտան պուրրուլմուշ օլան Սէճիմիյէ նիշանը Հիմայունէրի։

Մըսրը վալիսի ֆէխամէթլիւ ամվէթլիւ Սամբաշա հազրէթլէրինին պիրտաէրլէրի տէվէթլիւ Խամայիլ բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն.

Վալիի միւշարէյէհ հազրէթլէրինին տիկէր պիրտաէրլէրի տէվէթլիւ Սալիհ Հալիմ բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն։

Միւթէվէֆա Իսպահիմ բաշասատ տէվէթլիւ Մուսթաֆա Ֆազըլ բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն։

Ֆրանսա թօֆիսանէսինին նազրը էվվէլի միրալայ միսիս Մէկմահ տէօրիւնճիւ բիւթպէտէն։

Պէլճիգա թիւֆէնքիանէսինին նազրը սանիսի գայիմագամ միսիս Միշէլ տէօրիւնճիւ բիւթպէտէն.

Թիւֆէնքիանէի մէդքիւրսէ միսթահսէմ, եիւղ պաշը միսիս Զիյէօնի պէշինճի բիւթպէտէն.

Պէլճիգա միւհիմմէթը մէկթէպիսէ մէմուրսուեիւղ պաշը միսիս Ընրիէօ, պէշինճի բիւթպէտէն։

ՊՕՐՍԱ ԹԷԼԷԳՐԱՖԸ

Մարսիլիա. 9 մարտ.

Բօլթիգա հավատիսի եօգ տուր։

Պուղայ 39. Թունա. 32. Իրէք Գօղա կէվ շէք. Գամիյօ. 24. 90. Ֆօնտ. 68. 20. Գօնսօլտէ 92 1/2.

Լ ընդրա. 9 մարտ.

Պէլլօ գարտաշլարըն ալտաճալըլարը պիր մէճլիս իթմիշլէր տիր։ Ապրիլին պիրինճէն իթիբարէն. 3. 9. 15. վէ 21 մահ թադսիթլէր իլէ պիթիշէն պորճ. լարընը էտտա իթմէյէ պու պիրտաէրլէր միւթահիտ օլմուշլար տիր։

Պու գօմբանիանքն հալի թէճէսուս օլունտուգ. տա, օն իքի պին լիրա ֆազա գալարը թէպէլէյին իթմիշ տիր։

Լ ընդրա. 11 մարտ.

Բօլթիգա սուլտա մէյալ. նագտ ագճէ ա. բանմագտա. Պուղայ 36. Մըսրը պուղայը 42.

Օսմանը իսթիգրազը 71 1/2. Եէնիսի 55. Գօն. սօլիտէ 92.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Միրէս իսթիգրազը մատատ. սինտէ, մէնաֆիի տէվլէթը Ալնէյէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, պիր միւս թաիտ զաթը Խարիսէ կէօնտէրիլ. մէսի մուգարրէր պուլունտուզուն. տան, թէլէղրաֆ նազրը Կ. Տավութ էֆէնտի պու մէմուրիյէթ թայէին օլունուպ, էն գարիպ, սավ. պը մէղպուրէ միւթէրահի օրտագ տրը։ Մէկթէպը թըպկիսէի Շահանէ մուալիմէրինէն Տավութ զատէ Տօդթօր Յակոբ էֆէնտի տախի մէղունէն վէ պէր վէճհը սէյհէթ մուտայիլէյհէ բիֆագաթ խոէճէք տիր։

— Միրէս վասէթասը իլէ, նէ գատար իսթիգրազ հիսսէլէրի սաթըմըշ իսէ, ճիւմլէսինին հասրաթը տէվլէթը Ալնէյէ թէսլիմ օլունտաճաղը, թէլէղրաֆ վասէթասը իլէ Ասիթանէյէ պիլտիրիլմիշ տիր տէնիր։

Միրէս իւզէրինէ չէքիլէն բօլիչալարըն քեաֆֆէսինին էտտա օլունտուղու բէսմի խապէրի քէզալիք կէլմիշ տիր։

Մարթըն 15 ինտէ էտտա օլունտաճագ քեաֆֆէյի բօլիչալարը տախի Ֆրանսատա Տօնօն պանդասընին էտտա իսէճէյի իշիթիլմիշ տիր։ Պուսօն թագսիթ օն պիր միլիոն ֆրանգ տրը, վէ ալաֆրանկա յուէնիսին օն պէշինտէ տէվլէթը Ալնէ պու ագճէյի թէքմիլէն էտտա իսէճէք տիր, տէմէք օլուր քի, Միրէս իսթիգրազը արթըգ պօղուլմուշ վէ իլերի կիթմէյէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՑԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ։ Պէրիսէթթիւշշամ մատատէսի իւզէրինէ, պու տէֆա տախի Ինկիլիզ Բարլամէնթ մէճլիսինտէ պէօյիւք միւզաքէրէ աչըլմըշ տրը։

Լ օրտա Ճոն Ռուսէլ. փետրուար 26 տա, պու պապտէ քէնտիսինէ արզ օլան սիվալլէրէ ճէվապ վէրիպ, պիր էյամ պու էճնէպի միւտախէլէսինին թաֆսիլաթընա կիրիշմիքտէն սօնրա պէյան իլէտի քի, վագտա Պէրիսէթիշշամատա էճնէպի ասքէրի պուլունմասը պիր աֆէթ տիր, լաքին տահա պէօյիւք պիր աֆէթի մէն իթմէք իչիւն պունա բաղը օլմագ լազըմ կէլտի։ Ֆրանսըզ ասքէրինին մայիս պիրինէ գատար օրտատա գալմասընա, Բարիսին Դօնֆէրանս մէճլիսինտէ գատար վէրիլմիշ օլտուղունու պէյան իթմիքտէն սօնրա, Լ օրտու միւշարալէյհ, պունտան սօնրա. տախի օ ասքէրին օրտատա գալմասը հագգընտա պէօյիւք արզու վէ էմէլ կէօսթէրիպ, հաթտա պու խուսուսու մէն իթմէք իչիւն Ինկիլիզ տէվլէթի պիւթիւն նուֆուզու իլէ չալըշագ տրը տէմիշ տիր։

Լէյնէ օ մէճլիստէ, Ռուսիա տէվլէթինին տէվլէթը Ալնէ հագգընտա վագի օլան իշթիքեալէրի իւզէրինէ սէօյլէթ աչըլարգտա, պունու բէտտա իթմէք իւզրէ, Խարիճէյէ նէզարէթի թէրաֆընտան իսպրամ օլունտուղունու Լ օրտու միւշարալէյհ պէյան իթմիշ տիր։ Վէ վագտա տէվլէթը Օսմանլէյ պունու բէտտա իթմիշ տիր, վէ տէլալէթլէրի տախի հագգանլէթ մագրուն տուր։ Կէրէք պու իշթիքեա վէ կէրէք ճէվապընին նէշր օլունմասընա պէօյիւք արզու կէօսթէրիլմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Ֆրանսանին Դավանին վէ Սենատօ մէճլիսի քիւշատընտա, Իմբէրատորուն նութգու բէսմիսինէ Սենատօ մէճլիսինին վէրէճէյի ճէվապ, էլան պու մէճլիսատէ թէզէքքիւր գըլընմագտա օլուպ, Ռօմա մատատէսի ազիմ միւճատէլէրէ մուճիպ օլտուղունատան, պունունուն պաղը շըգգլարընը պէր վէճհը սէթի պէյան իսէրիկ։

Փետրուարըն 28 ինտէ ագտ օլունան մէճլիսատէ, միւսիւ Լ ուրոշ Յագլէն պիր ուզուն նութգ իսիւպ, Սարտէնիա Դրալը Վ իքթօր Իմմանուէլ, Խարիճէյէ նազրը Դավուր, Կարիպալտի, վէ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինատէն պէօյիւք իշիթիքեալէր իթմիշ տիր։ Հաչան, տէտի, պու զաթ միւսիւ Ինվալ Ռօմատա էլչի իքէն տէվլէթինին թալիմատընա մուվաֆըգ հարէքէթ կէօսթէրմէյիպ, Ֆրանսանընն մաթլուպ իթտիյի միւսատատէլէրէ Բաբայը թէշվիգ իսէճէք եէրտէ, պունա մուճանատաթ կէօսթէրմէսինէ թէշվիգ իլէտի տէտի։

Բրէնս Նաբօլէոն, միւսիւ Թուվնել Ֆօնթ Վալէվքի, պիր Ֆրանսըզ էլչիսինէ պէօյլէ պիր նամուսսուզլուգ ազիք հագգընտա բրօթէսթօ իլէտիլէր։

Սէօյլէտիյինի, իսպաթ էթ պաղըրտը, Բրէնս Նաբօլէոն, Իմբէրատորուն պիր էլչիսի իլգանէթ իթմէյէ քիմսէնին հագգը եօգ տուր, իսպաթ օրտա տախի ազիմ թէէսսիֆ. լէ ինանըլըր, ներէտէ գալը պէօյլէ իսպաթսըզ պիր իտատա։

Միւսիւ Լ ուրոշ Յագլէն, սէօյլէ. տիյիմ սօզրու տուր տէմէյէ գանաաթ իսիւպ, ըէիսի մէճլիս տախի էտէպէ մուզայիր հարէքէթտէ պու. լունտուզունու քէնտինէ իսթար իլէտիքտէն սօնրա նութգունու խիթամ իլէտի։

Միւսիւ Ռիէթրի, Իթալիա վէ Ռօմա մատատէլէրինատէն միւսիւ Լ ուրոշ Յագլէնէ զայէթ մուզայիր պիր էֆքեարտա պուլունտու։ Մուամայիլէյհին նութգունուն պիր բարչասընը թէրճիւմէ իսէրիպ։

«Ռօմատա, տէտի պու զաթ, Ռոմատա Ֆրանսանընն պիւթիւն ճահա իւ իգտամը պոշա չըգտը։ Իմբէրատոր, Ռօմանիայը Բաբայա թէէմին իսիւպ, եալընըզ վիգարլըզընը Վ իգթօր Իմմանուէլէ վերէճէքտի։ Պունու Ռօմա բէտտա իթտի։ Իմբէրատոր եինէ գաթը իւմիտ իթմէյիպ, Ռօմա մէմալիքինին պիւթիւն Դամթոլիք ատվ լէթլէր թէրաֆընտան թէէմին գը. լընմասը, վէ պունդարընն ճիւմլէսի թէրաֆընտան Բաբայա պիր մուհա. ֆազա եախոտ խատտատ ասքէրի վերիլ. մէսի թէրլիֆի մէյատանա չըգարըլտը։ Պու տախի քիպար իլէ ըէտտ օլունտու, վէ Բաբա հազրէթլէրի, ուունութտու քի, սէլամէթինէ սէպէպ Ֆրանսըզ տէվլէթի իսի։

„Բաբա հազրէթլէրի, պունուն իւզէրինէ ումումի մէկթիպլէր նէշր իյլէտի։ Պիր օրտու թէրթիպ իթտի, վէ էօյլէ պիր ճէնէրալը պու օրտույա գօմանտան նասպ իյլէտի քի, Իմբէրատորա օլան ատավէթինտէն նաշը, օն սէնէտէն պէրիւ վէթանընն խըզմէթինի թէրը իթմիշտի։ . . .

„Ֆրանսըզ փիսգոբոսլարը, պու ասքէրէ խայրիսահլըգ կէօսթէրտիլէր, վէ օրտունուն սօնու նէ օլտու, մալիմ տիր։»

„Ճէնէրալ Լամորիսիէր, ասքէրիճէ շէօհրէթինի զայալ իսիւպ, շէրէֆինի մահվ իսէն պիր ճէնկտէն կէրի չէքիլտի, պունտան սօնրա նէ եաբտը Բաբա։ Իմբէրատորուն ինթիհապ իթտիյի փիսգոբոսլարը նասպ իթմէյէրէք, Ֆրանսայը պիր նէվի արգէլ ալթընտա պրբագտը։ Իշթէ Բաբա հիւքիւմէթինին Ֆրանսայա օլան շիւքրանիյէթի։»

„Իշթէ Իմբէրատոր հէր էլտէն կէլէնի Բաբա հագգընտա իճրա իթտի, լաքին ճիւմլէսի պէյհուտտ օլտու. նէ գալը եաբաճագ, էօյլէ իսէ, Բաբանընն բուհանի հիւքիւմէթինի գուրթարմագ։ Տիւնէէվի հիւքիւմէթի զայպ օլմուշ մագամընտա թուրթուլմալը տրը։ Լաքին տինտարլարընն թէսէլիսի իշիւն տէրիմ քի, պու տիւնէէվի հիւքիւմէթ եալընըզ հիւքիւմէթ եալընըզ բօլթիգատա պիր հիւքիւմէթ տիր։ Բաբանընն բուհանի հիւքիւմէթինին ազամէթի, պիր բարչա թօփրաղա պաղլը տէյիլ տիր։ Վէ 1848 տէն պէրիւ, եալընըզ թէրաֆտարլարընն ինտինտէ, Բաբանընն տիւնէէվի հիւքիւմէթինէ պիր էհէմմիյէթ վէրիլէպիլիշ տիր։» (Խաֆիֆճէ շիքեայէթ սէտալէրի.)

Պունատան սօնրա, Բրէնս Նաբօլէոնուն պիր նութգու, ճիւմլէյի միւթէհայիր իթմիշ տիր. պունուն տախի պաղը ֆըգրալարընը թէրճիւմէ իսէրիպ։

«Լ ֆքեարը ամմէյի թաղիթ իթմէյէ միւսատատ իթմէյին էֆէնտիմ, պիպ պուրատա էսկի վագըթլարընն թէճէսսիւմիւ տէյիլիպ, իլա եէնի վագթըն։ Ճէմիյէթլէր իւշիւնճիւ Նաբօլէոնա էմնիյէթ իթմիքտէ ալատանմազլար, շիւնքի մագսէտինտէն հիչ պիր վագթ ֆարիպ օլամազ։

«Պաղը հիւքմատար ֆամիլիալարը վար տրը քի, աղալարը ասայիշ վագթ. լարընտա միւթէլիֆ իւլ էֆքեար օլտագիլիրլէր, լաքին մուխամթարա վագթընտա ճիւմլէսի պիրլէշիր։ Իմ. բէրատոր ֆամիլիասընա տախի պիր մուխամթարա թարի օլտուղու հալտէ թէվարիս, Պուրպոն ֆամիլիասընա մախսուս օլան շիգագ վէ իսթիքլա. ֆաթընն պիր էմալինի տախի Նաբօ. լէոնուն ֆամիլիասընտա պուլմայա. ճագ տրը։ Լ էօյլէ պիր մուխամթարա

արասանուա, հեվ Ղաբալանը պիր Ղաբալան օլուբ »։

Պաաէհու Բրէնոը միւշարաղէհ Ինկիլիզ իմթիլիֆադընա թէրաֆ տուբուպ, ակիլ վիւքէլանըն իլա միլեթին միլեթլէ իմթիլիֆադընը թահսին իտէր։

Խսմա մէսէլէսինէ կէլանքատ, շու վէձհ իլէ նուլթգունու իմթամ իմթիշ սիր։

— Իմթալանըար կէձ եա էրքէն, մուլթազա Խսմա չէ հրինի փաաիշահ-ընդ լարընա բայթանոթ իսթէյէձէք-լեր տիր »։

Պունատա աղիմ պիր միւշքիւլաթ վար, եանիյա Բաբանըն իսթիդլալի-յէթինին մուհաֆազասը։ Բաբա հաղրէթլէրի ախէր պիր տէվլէթ թէպաա օլամազ։ Խսմանըն օրթա-սինատան կէչէն թէվերէ չայընդն սաղ թարաֆը Բաբայա թէրք օլունուս-ղու հալատ, վէ Դաթոլիք տէվլէթ-լերինատէն Բաբայա նազատէն սէնէվի իրատա վէ պիր մուհաֆազա ասքէրի վէրիլմէսի հալատ Բրէնոը միւշարա-լէյհ պուռնու Բաբանըն իսթիդլալիսե-թինէ պէջիք պիր էմնիյէթ ատատ էտէր։

Լյհտասը միւշարաղէյհին նութդու, Բաբանըն հիւքիւմաթը մէզ-հէպէսի իլէ հիւքիւմաթը տիւն-էվլէսինին պիրլէշմէսինէ պիւթիւն պիւթիւնէ մուզայիր տիր։

ՐՈՒՍԻԱ։ Ալաֆրանկա մարթըն իւշիւնատ պիւթիւն էնէրիլէրին ա-զատա օլաճաղը իլան գելընմիշ իսէ ատ պունու Թուսիա տէվլէթի քէնարսի էաբանա չըգարմշ տը։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Աւսթրիա տէվլէթի-նին, Մաճար միլեթինէ վերախի Գոնվրիրի-փան, ումումի միլեթէ մագ-պուլ օլամամշ տը։ Վէ պու Գոնա-թիմիւսիան մուճիպինճէ ինթիհապ օլունան միլեթ վէքիլլէրի հագդընա պիւթիւն Մաճարիսթան քրս-թէսթօ իմթէք նէյէթինատ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԻԹՆԵՎԻԷ

Կէչէն հաֆթա ճիւմաա իրթէ-սի կիւնիւ վիւքէլյը Տէվլէթը Ամէր-մապէնը Հիւմայունէ պէր ապէմ, ումուրու Մարկէ վէ իսրահաթը մէ-սաղէսի Տէվլէթ հագդընատա քէնարի-լէրինէ վագի օլան պարը թէնգիհաթը Հիւմայուն թէշէքքիւր էյլէ-մէսի ամանը։

—Ամէրիքանը ատարէ Պէլէսթէ մէճ-լիսի բէյնա վէքիլի պուրունան միւսիւ Աբրահամ Ֆրանքլինը, պու տէֆա ճա-նիպի հաղրէթը Ամէրիքէնահէյ-իսթիֆասընը վէրմիշ օրատ զուրնան, միւշարաղէյհ թէրաֆընատան տարիխ գապուլ օլունմուշ տուր ատնիր։

—Օսմէթը հաղրէթը Շահանէ թէ-րաֆընատան էնէնի Բրուսիա զբարընա իթա պույրուլան միւճէվհէրլի վէ պիրինճի բիւթիսէատ Մէճիսիէ նը-շանը զեյշանընը Բարիս սէֆիրի Վէլի բաշա հաղրէթլէրի լիմագամի իսէ ճէք տիր։ Վէ միւշարաղէյհին պայրամատան էվվէլ ապիմէթի մէմուլ օլունմաղ ատնիր։

—Խիմամը պու տէֆա զապէթա-մրպա տէրճ օլունան նիզամ մուճի-պինճէ էյալէթլէրատն վէրկի թատ-սիկ էշիւն, պու տէֆա թագիին օ-լունան զրրգ մէմուր, միւհէյյէ-այր ապիմէթ պու լունմուշտար տրը։

—Կէչէն հաֆթա եանատ Սարատ-նա տէֆարէթիմանէսինէ Սարատ-նա Տէվլէթի թէրաֆընատան Ըճէմ Տէվլէթինէ էլչի կէտատրիլէն Գա-վրիլէր Զէրուէթթինին իմթիսանա-մէլիք տախի եանմէշ օրատա զունատ, էհվի Ղաբալանը պիր Ղաբալէան օլուբ »։

Պաաէհու Բրէնոը միւշարաղէյհ Ինկիլիզ իմթիլիֆադընա թէրաֆ տուբուպ, ակիլ վիւքէլանըն իլա միլեթին միլեթլէ իմթիլիֆադընը թահսին իտէր։

Խսմա մէսէլէսինէ կէլանքատ, շու վէձհ իլէ նուլթգունու իմթամ իմթիշ սիր։

— Իմթալանըար կէձ եա էրքէն, մուլթազա Խսմա չէ հրինի փաաիշահ-ընդ լարընա բայթանոթ իսթէյէձէք-լեր տիր »։

Պունատա աղիմ պիր միւշքիւլաթ վար, եանիյա Բաբանըն իսթիդլալի-յէթինին մուհաֆազասը։ Բաբա հաղրէթլէրի ախէր պիր տէվլէթ թէպաա օլամազ։ Խսմանըն օրթա-սինատան կէչէն թէվերէ չայընդն սաղ թարաֆը Բաբայա թէրք օլունուս-ղու հալատ, վէ Դաթոլիք տէվլէթ-լերինատէն Բաբայա նազատէն սէնէվի իրատա վէ պիր մուհաֆազա ասքէրի վէրիլմէսի հալատ Բրէնոը միւշարա-լէյհ պուռնու Բաբանըն իսթիդլալի-յէթինէ պէջիք պիր էմնիյէթ ատատ էտէր։

Լյհտասը միւշարաղէյհին նութդու, Բաբանըն հիւքիւմաթը մէզ-հէպէսի իլէ հիւքիւմաթը տիւն-էվլէսինին պիրլէշմէսինէ պիւթիւն պիւթիւնէ մուզայիր տիր։

ՐՈՒՍԻԱ։ Ալաֆրանկա մարթըն իւշիւնատ պիւթիւն էնէրիլէրին ա-զատա օլաճաղը իլան գելընմիշ իսէ ատ պունու Թուսիա տէվլէթի քէնարսի եալնա չըգարմշ տը։

ԱՒՍԹՐԻԱ։ Աւսթրիա տէվլէթի-նին, Մաճար միլեթինէ վերախի Գոնվրիրի-փան, ումումի միլեթէ մագ-պուլ օլամամշ տը։ Վէ պու Գոնա-թիմիւսիան մուճիպինճէ ինթիհապ օլունան միլեթ վէքիլլէրի հագդըն-ատա պիւթիւն Մաճարիսթան բ

Պուլղար մարտեսի եբի խուսուստան իպարէթ տիր։ Պունլարըն պիր Թագըմը Դաթոլիք մէզհէպինէ տուխուլ իտիպ, այրը ճէմիյէթ օլմուշլար տըր, պունլար Ռուվարան քեամիլէն այրըլըպ, պապը Ալիսէն Թահսիլ օլունան բուխսաթ մուճիպինճէ այրը միլլէթ օլմուշլար, իհթիսասլա քէնտիյէրի ի չիւն այրը տէֆթէր աչըլմըշ, Սիթանէնին օն պէշ մահալլէսինէ օն պէշ Պուլղար մուխթար Թայէին օլունմուշ, էլ հասըլ այրը միլլէթլիյէ միւթասլիգ հէր թէսպիհին իճրասընա մուպաշիրէթ գելընմըշ տըր։

Պուլղարլարըն տիկէր վէ պէյիւք գըսմը, եւինէ Ռում Օրթհօտոգս մէզհէպինէ գալըպ, ֆագաթ Ռում քիլիսէսինէն այրըլմագ, վէ այրը պիր քիլիսէ օլմագ գայրընա տիւշմիւշլեր տիր. պու պապատ չիմոխտեսէք հեր նէ ճահտ իւ իպտամ իթմիշլեր խսէ, պօշա չըգմըշ տըր, վէ մէմուլ տախի օլունամազ քի, պու եիւզատէն պիր նէթիճէ պուլապիլսինլէր։ Իրանի միւմքին կէօրիւնմէզ քի, Օրթհօտոգս մէզհէպինէ գալըպգալարը հալտէ, քէնարիլէրինէ այրը Ռամբիք վէ այրը միլլէթլիք վէրիւսին, պու տուր հիչ տէյիլ խսէ շիմտիկէք մէմուլ օլունան մուամէլէ. պաշգա տիւրլիւ օլուրսա, ծնուտա պիլէմէյիզ։ Պու խուսուս իչլիւն, պէօյիւք պիր Պուլղար ճէմիյէթի պապը Ալիսէ կիտիպ, իսթիտա իտէճէք տիր տէնիր։

Պուլկար միլլէթի պու հալտէ իքէն, կէչէն ճիւմաա կիւնիւ Ռում միլլէթի Ռամբիգի, բուհանի Սինօտ մէճլիսինի թօփլայըպ Հիլարիօն վէ Ալբսէնտիոս նաման իքի Պուլկար սերփիսգոբոսունու մուհաքէմէյէ տավէթ իթմէ միշ տիր։ Պունուն իւզէրինէ Լյշենին պիրի Ռում Ռամբիգի իլէ սէյլէշիպ, պու ճէզայը Թատիլ իթմէսի իսթիճապ օլունմուշ իսէ տէ, կէրէք Ռամբիգ վէ կէրէք Սինօտ Թէրաքիտան գայրը օլունմայըպ, պու էմրի կէրիւ ալմագտան իսէ ճիւմլէթէն իսթիֆա իթմէլէրի միւրաճաճահ օլաճաղընը պէյան իլէ միշլեր տիր։

Պունուն իւզէրինէ Ինկիլթէրրա վէ Ֆիլէմէնք սէֆիրլերի տախի Պապը Ալի իլէ միւքեալէմէ իտիպ, մէզհէպճէ պիր մատտէ իչիւն պէյլէ պիր շիտէթին ճայիզ օլմայաճաղընը թէֆհիմ իլէ միշլեր տիր։

Շիմտիքի հալտէ իշլեր նէ հալտէ տիր պիլմէյիզ, լաքին շուրաան մալիմատիւր քի, սիւրկիւնէ հիւքմ օլան Հիլարիօն սերփիսգոբոս, բաղար կիւնիւ Ֆէնէրբատ քեային Պուլղար քիլիսէսինէ, պէյիւք գինէթլէ վէ պինլէրճէ ճէմիյէթ մուվաճէհէսինէ Պուտապեստ շէրիֆի իճրա իլէ միշտիր։

Լ Էվլիի Հէրօլ զաղէթասընա եւ զըլը տըր քի, Ռամբիգ հաղրէթլէրինին պու շիտէթի, պիր էլչինին թէշվիգինէ իճապ իթմիշ տիր, վէ էլչի պու սերփիսգոբոսլարընն նէֆի օլմասը իչիւն տախի սարֆը նուֆուզ իտէճէքմիշ։ Սահիհ վէ եալան Լ Էվլիի Հէրօլու լագըրտըսը տըր։

Լինէ պու զաղէթա, քի Պուլղարլարըն պիր գըսմընըն Դաթոլիք օլմասընան իսէ, Բրօթէսթան օլմալէրինէ պէօյիւք արզու կէօսթէրիր, հալա Դաթոլիք օլանլար եէտի սէքիզ քիշիէտէն իպարէթ տիր իտտասընտա պուլունուր։ Լ աբին եաղտըղընա ջէնտիսի տախի ինանմամալը տըր, շիւնքի եալընըզ Շէհր էմանէթի Թէրաֆընտան Սիթանէտե օն պէշ մահալէյե օն պէշ Դաթոլիգ մուխթար Թային օլունմուշ տուր, վէ սէքիզքիշիյե օն պէշ մուխթար, պունա շիւպհէսիզ Լ Էվլիի Հէրօլ տախի Թաճիւպ իտէճէք տիր։

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԺՈՂՈՎՈՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Յօդուած 1.

1860 ին Օգոստոս ամսոյն մէջ Կոստանդինուպօլսոյ Ամենապատիւ Գերապայծառ Հասուն Եան Ընտոն Նախագահ Եպիսկոպոսապետին գահ երիցութեամբը Հայ ազգային կրթութեան Ժողով կամ խորհուրդ մը կազմուեցաւ։

Այս Ժողովոյն Յայտագիրն ու իր կազմութեան Արձանագիրն առաջիկայ սահմանագրութեանց գլուխը դրուած է։

Յօդ. 2. Այս Ժողովը մէկ Գահերեցէ ու տասը սովորական անդամներէ կը կազմուի Յայտագրոյն Բ. յօդուածին համեմատ։ Սոնք որոշիչ ձայն կամ քուէ ունին։

Յօդ. 3. Ժողովը, թէ որ դիպուածը բերէ, պակաս անդամոյն տեղ՝ գաղտնի քուէարկութեամբ ուրիշ մը կը դնէ։

Յօդ. 4. Ժողովը Պատուոյ անդամներ, Օժանդակ անդամներ եւ Թղթակից անդամներ կ'անուանէ իբրեւ արտաքոյ կարգի անդամներ՝ մինակ խորհրդակցութեան համար։

Յօդ. 5. Պատուոյ անդամներուն թիւն եօթանասուն եւ հինգը չի կրնար անցնիլ։

Յօդ. 6. Օժանդակ անդամներուն ու Թղթակից անդամներուն թիւն սահման չկայ։

Յօդ. 7. Պատուոյ անդամները Ժողովէն կ'ընտրուին՝ երբոր իր սովորական անդամներէն մէկը կ'առաջարկէ։ Օժանդակ կամ Թղթակից անդամ ըլլալու համար պէտք է որ 1. ընտրելին գրով խնդրէ, եւ կամ Ժողովոյն մէկ սովորական անդամէն առաջարկուի 2. Ժողովն ասոնց գործոյս համար դրուած յանձնաժողովէն տեղեկութիւն առնելով՝ անոր ընդունելիութիւն որոշէ։

Յօդ. 8. Սոսոր տարուոյն մէջ եղած գործողութեանց յիշատակագրին մէկ տպուած օրինակը Ժողովոյն ամէն անդամներուն կը տրուի։

Յօդ. 9. Ամէն արտաքոյ կարգի անդամ՝ որն որ կրթութեան ու հրահանգաց համար նշանաւոր ծառայութիւն մը կ'ընէ, իբրեւ շնորհակալութեան ցոյց՝ Ժողովէն առանձնական նշան մը կ'ընդունի։

Յօդ. 10. Ամէն գիտնական կամ գրագիտական աշխատութիւն՝ որն որ արտաքոյ կարգի անդամներէն Ժողովոյն կը խաւրուի, շնորհակալութիւն կ'ընդունուի, ու տարեկան գործողութեանց յիշատակագրին մէջ պատուով յիշատակը կ'ըլլայ։

Յօդ. 11. Ամէն արտաքոյ կարգի անդամ՝ որն որ գիտնական կամ գրագիտական աշխատութիւն մը Ժողովոյն խաւրած է, ասիր աշխատութեան քննութիւնն՝ խորհրդակցութեամբ մասնակից ըլլալու պիտ'որ հրաւիրուի։

Յօդ. 12. Ժողովն արտաքոյ կարգի նիստ մը կը գումարէ՝ արտաքոյ կարգի անդամներէն ալ հրաւիրելով՝ երբոր ծանր գործառնութեանց համար ասոնց գործակցութիւնը հարկաւոր կ'ըլլայ։

Յօդ. 13. Ժողովոյն դիւանն Ատենապետ, Քարտուղարէ ու Դանձապետէ մը կը կազմուի։ Սոնք քըւէից առաւելութեամբ ու գաղտնի քուէարկութեամբ մէկ տարուան համար կ'ընտրուին։

Սոնց տեղը դատարկ մնացած ատեն՝ Ժողովը նոյն կերպով տեղերնին անձ մը կը հոգայ. բայց այս նոր անդամոյն պաշտօնը նոյն միջոցին կը լրմընայ՝ որ միջոցին որ նախորդինը պիտ'որ լմննար։

Յօդ. 14. Ատենապետին պաշտօնն է Ժողովոյն նիստերուն առաջնորդութիւն ընել։ Քարտուղարն արձանագիրներն ու բոլոր տարբոյն մէջ եղած աշխատութեանց (տարեկան) յիշատակագիրը կը խմբագրէ։ Ինք ամէն անգամ Ժողովոյն արձանագիրները կ'ստորագրէ, միանգամայն Ժողովոյն ամէն գրութիւնները կը հոգայ։

Յօդ. 15. Ժողովը մնայուն կամ ժամանակաւոր Յանձնաժողովներ կ'ընտրէ։ Մնայուն յանձնաժողովներուն անդամները մէկ տարուան համար կ'ընտրուին։

Յօդ. 16. Ժողովը միանգամայն խմբագրութիւն Մասնաժողովներ կ'ընտրէ, որոնք Ժողովոյն տեսչութեանը տակ գրաւորական աշխատութիւնները կը հոգան։ Խմբագրութեան մասնաժողովները մէկ տարուան համար կ'ընտրուին։

Յօդ. 17. Ժողովն ըստ կարգի ամիսն երկու անգամ կը գումարի, ընդհանրապէս՝ 15 օր մէյմը։ Ժողովը կրնայ արտաքոյ կարգի նիստ մ'ընելու կանչուիլ։

Յօդ. 18. Քուէները գաղտնի կը տրուին։

Յօդ. 19. Ժողովը չի կրնար ժողովուիլ եւ որոշել՝ թէ որ Դահերէցն ու վեց սովորական անդամներ ներկայ չեն։ Բայց քանի անգամ որ Դահերէցն արգելուի անձամբ Ժողովոյն գահերիցութիւն ընելու, Ժողովոյն սովորական անդամներէն մէկը կ'որոշէ որ իր կողմանէ գահերիցութիւն ընէ։

Յօդ. 20. Ըստ կարգի կամ սովորական նիստի մը գործողութեան կարգն ասէ։

Ա. Արձանագիրը կարդալ եւ ընդունիլ.

Բ. Թղթակցութիւն.

Գ. Յանձնաժողովոյ տալու տեղեկութիւնները.

Դ. Մօտաւոր օգուտ մ'ունեցող բաներու վրայ ծանօթութիւններ.

Ե. Ազգային կրթութեան ու հրահանգաց վերաբերութիւն ունեցող մտածութիւններ ու միջոցներ առաջարկել։

Յօդ. 21. Ամէն մէկ նիստին ներկայ եղող անդամներն իրենց ստորագրութիւնը կը դնեն՝ առանձինն ասբանիս որոշուած մատեանի մը մէջ։ Ամէն մէկ նիստին վերջը՝ ներկայութեան ցանկը Դահերիցուն ստորագրութեամբը կը գոցուի։

Յօդ. 22. Ժողովոյն ամէն խորհուրդները գաղտնի են։ Իսկ որոշումները հրապարակական են՝ թէ որ Ժողովն ասոր հակառակ առանձին որոշում մը չընէ։

Յօդ. 23. Ժողովոյն կնիքը՝ ազգային խորհրդական նշան մը*) եւ ատանկ վերնագիր մը վրան կը կրէ. «Ժողով Ազգային Կրթութեան»։

Յօդ. 24. Այս սահմանագրութիւնները պիտ'որ չկրնան նոր քննութեան տակ ձգուիլ, բայց եթէ տարի մը ետքը։

ԺՕՐԺ ՏԷՆՏԻՆ

ԵԱՍՕՑ

ՀԱՏԿԸՆ ՊԻՐ ԳՕՃԱ

385 ՃԻ ՄԷՃՄՈՒԱՆ ՊԱԳԻՆ։

ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՖԳՐԱ

ՄՕՆՍԻԷՕ ՏԸ ՍՕԹԱՆՎԻԼ, ԳԼԻԹԱՆՏՐ ԺՕՐԺ ՏԱՆՏԷՆ։

Գլէր. Մ. Պը Սօթանվիլ։ Միւսիւ կէօրիւնիւզ հագգըմտա նէ իֆթիրալար օլտու, վէ տիր նամուս մատտէսինին շարթլարընը պիլէն թագըմտան սընրզ. իմտի պանա օլան շու ափրօնիմ օնուն թարզիյէսինի սիզտէն իսթէրիմ։

Մօն. Պը Ս. Հագգըն վար. վէ մանթուսուն նիզամընտա տըր։ Հայտէ պագալըմ տամատ, միւսիյէ թարզիյէ վէր։

Ժ. Տ. Նէ. Թարզիյէ մի.

Մ. Պը Ս. Էվվէլ. նիզամը պէօյլէ տիր, շիւնքի եալան նէյէ իֆթիրա իթմիշսին։

Ժ. Տ. Հէյլէ շու եալան նէյէ իֆթիրա տէտիսինիզի պէն գաղուլ իտէմէմ, պու պապատ նէ տիւշիւնտիյիմիւ պէն պիլմէրիմ։

Մօն. Պը Ս. Պէյիս եօգ. սէնին տիւշիւնճէն հէր նէ օլսա. մատամքի ինքեար իթտի, պու սէնի իւօշնուտ իթմէք տիր, վէ օ ատէմ քի ինքեար իթտի. օնա ֆէնա սէօյլէնմէզ արթըգ։

Ժ. Տ. Նէ ալա. էօյլէ խսէ գարբմըն օտասընտա տտ պիրինի պուլսամ. ինքեար իթտիսի կիպի պիթէճէք։

Մօն. Պը Ս. Միւզաքերէ լաղմ տէյիլ. ափվ տիլէ տէյօրում ատնա։

Ժ. Տ. Նէ. պու գատար շէյտէն սօղրա. պիր տէ պիր ափվ տիլէյիմ հէ։

Մօն. Պը Ս. Հայտէ տէյօրում ատնա. սալանաճագ վագթ տէյիլ. պէն իմ ատնա սեցլէյէն, նէ գօրգ այօրուն։

Ժ. Տ. Էլլմտէն կելմէզ։

Մօն. Պը Ս. Սուպհան Ալլահ։ տատատ. ուսիրտամը գապարթմա տէյօրում ատնա. շիմտի պէն տէ օնուն իլէ պէրապէր ատնա գարշը օլաբում. հայտէ սիւշ էօնիւմէ. պէն նէ տէրսէմ օնու էթ։

Ժ. Տ. Էնոթ էնոթինէ. Վա՜հ, Ժորժ Տանտէն.

Մօն. Պը Ս. Իւք էվվէլ սէն շապրանը աշաղը ալ. միւսիւ քիպար տըր. վէ սէն տէյիլ սին։

Ժ. Տ. Էնոթ էնոթինէ էէ ղաղաղ էէնոթ. գուտրուբէյօրում.

Մօն. Պը Ս. Պէն նէ տէրսէմ սէն տէ օնու տէ։ Իմտի ա միւսիւ.

Ժ. Տ. Միւսիւ.

Մօն. Պը Ս. Սէնտէն ափվ տիլէրիմ։ Սօթանվիլ էէօրպէ-էրէ տի Ժորժ Տանտէն ուշըր պուվրանէյոր. Հայտէ ատ.

Ժ. Տ. Սէնատէն ափվ տիլէրիմ.

Մօն. Պը Ս. Ֆիքրիմտէն սէնին հագգընտա ֆէնալըգ կէշիրտիյիմ իշլեն։

Ժ. Տ. Ֆիքրիմտէն սէնին հագգընտա ֆէնալըգ կէշիրտիյիմ իշլեն.

Մօն. Պը Ս. Շիւնքի ճէնտարմինիզի թանրմազըրմ։

Ժ. Տ. Շիւնքի ճէնտարմինիզի թանրմազըրմ։

Մօն. Պը Ս. Վէ բիճա խոէրիմ տիկէ ինանարընզ քի։

*) Ոգի մը գրուիր բերդով. որն որ Վաղարշապատ քաղաքը կը նշանակէ. ան քաղաքը՝ որն որ Հայ Ազգային կրթութեան ու քաղաքականութեան վառարանն եղած է։ Խաչքը՝ զոր որ նոյն Ոգին ձախ ձեռքը բռնած է. Փիւթիւն կ'ակնարկէ։ Երեսի գեղը՝ որուն մէջ թափուռ վտակ մը նոյն քաղաքին առջեւն կ'անցնի. Հայաստանի նշանակ մըն է. ասոր գետին կամուրջը ջուրերուն յորգութենէն քայքայած է Վիրգիլիոսի խօսքին համեմատ—կամրջի չհանգուրժող Երասխ—։ Ջահը՝ զոր որ աջ ձեռքով նոյն Ոգին բռնած է, Քրիստոնէութեան լոյսը կ'ակնարկէ. զոր որ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայաստան տարածեց, ու ասոր ջահով լուսաւորուած Մեսրոպեան տպարանն Ազգային կրթութեան ակնարկութիւն մըն է, որն որ այս ժողովոյս ալ նպատակն է։

Ժ· Տ· Վէ բիզա խուբիմ սիզէ ինանտըրըրզ քի·
Մօն· տը Ս· Պէն սիզին քեօլէնիզ իմ։
Ժ· Տ· Բըզըմ խիշէն տատմա պիր տէ պիր քեօլէ մի օլաճազըմ։
Մօն· տը Ս· »Էրտ ւէհրէ իւէ· Հայտէ·
Գււիբ· Էվլէրիր միւսիւ·
Մօն· տը Ս· Հայըր հայըր· Թեքմիլ օլմազ· վէ նիզամ թէմամէն իճրա օլմազ· իմտի պէն սիզին քեօլէնիզ իմ։
Ժ· Տ· Պէն սիզին քեօլէնիզ իմ։
Գււիբ· Ժօրժ Տանտէնէ· Միւսիւ, էվճան իւ տիլ պէնտէ սիզին քեօլէնիզ իմ, վէ կէչէնի ունուտմուրում, վէ Միւսիւ տը ՍօՓանվիլէ· Էյ էֆէնտիմ Ալլահա ըսմարլատըգ, Թէեսսիւֆ խուբիմ քի սիզէ պիրազ Թաճիզլիք վերտիք։
Մօն· տը Ս· Էլինիզի եօքերիմ· վէ նէ զաման հազըլ խուբրսէնիզ պիր կէյիկ ալընա կիտուկիմ· Գիւթանար ինտեր։
Գււիբ· Պիզլէրէ մուճիպի իֆԹիխառ տըր։
Մօն· տը Ս· Իշթէ տամամ պագ իշ նաայը կէօրիւլիւր· Ալլահա ըսմարլատըգ· պիլմիշ օլ քի մատէմ քի պիզիմ ֆամիլեայէ գարըշմըշըն· պիզտէն սանա պան տայիմա մուաւլէնէԹ տիր· հէմ հէչ պիր վագԹ Թէհամմիւլ խուէմէյիզ քի, սանա պիրինի պիր աֆրօնԹ» իԹսին։

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՖԳՐԱ

ԺՕՐԺ ՏԱՆՏԷՆ Եալըզ

Ահ· չիմտի չըլըըըըըմ· Սէն էյլին իլէ էվլինի երգարըն· սէն էյլին իլէ էվլինի երգարըն· Ժօրժ Տանտէն· սէն էյլին իլէ էվլինի երգարըն· հէմ էյի եագըշըր պու սանա· լայըղընը էյիտէն պուլըտուն հագգը սա պու։ Հէր նէ իսէ· իշ պունուն անասըը· պապաըսը պիր էյիճէ խիկեաժ իԹմէկէ գալըր· էլպէԹտէ պունա պիր եօլ պուլըրըում պէն։

Իւչիւնճի ֆասլը Էլէէլ։

Պօգիտի կէճէճէ Մէճմուասընտէ·

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պու հաֆԹա, Լօնտրանէ բիտասըրնա մէսըրուր օլաճագ խապէրլէր կէլմիշ տիր։

Միրէս իւ պէրինէ չէքիլմիշ նէ գատար բօլչա վար իսէ ծիւմիեսի եօտէնմիշ տիր։

Միրէսին վէ իսԹիգրազըն հիսապը գաբանմըշ տըր, վէ նէ հիսսէտարլարա վէ նէ տէ Տէվլէթը Ալյէյէ պիր ագճէ զարար եօգ տուր· Պու պապտէ արԹըգ Տէվլէթ Թէրաֆընտան մէմուր կէօնտերմէյէ հաճէԹ գալմատըղընտան Տալըթ Կարապէտ էֆէնտի Բարիսէ կիԹմէյէճէք տիր։

ԻսԹիգրազ մասաէսի շու վէճհ իլէ ԹէսվիյէԹ պուլմուշ տուր։ Շիմտիյէ տէք 102 պին հիսսէ սաԹըլմըշ օլտուղունտան, պու հիսսէլէր հազզընտա իսԹիգրազ գօնԹրաԹօսունուն հիւքմիւ ճարի օլաճագ տըր։

Պու 102 պին հիսսէնին եէքիւնի 27 միլիոն ֆրանգ իտէր, Միրէսին բօրչլարը եօտէնտիքտէն Տէվլէթը Ալյէնին եէտինէ 23 միլիոն ֆրանգ կէչմիշ օլուր, իմտի Տէվլէթ տէօրԹ միլիոն ֆրանգ տահա ալաճագը տըր, քի հիսապլար գաբանտըգտա, բէնտիսինէ պու տախի էտա օլունաճագ տըր։

Սայըր Թաֆսիլաթը, կէլէճէկ հաֆԹայա։

— Պայիմէլէրին պասըլմասը, վէ էվգաֆճա վագ օլունաճագ եէնի նիզամ, վէ խազինէնին միւզայիգատան խէլասը օլաճազը կիւն պէ կիւն ԹէվաԹտուր պուլուպ, եագըլտա կէնիշ կիւնլէր կէօրիւլէճէյի մէմուլ ամմէ տիր։

— Բում Բաթրիքի, Պուլղար Արշիմանտրիտի Հիլարիոն հագգընտա պէօյլէ աֆորոզ օգուտուգտա միսիլլիւ, Հիլարիոն տախի Բում Բաթրիգինէ պէօյլէ աֆորոզ օգումուշ տուր, եախոտ օգույաճագ տըր տէնիր։ (Արիւ- Բուլթաքեն, Վէ իթթիհատի) գալէլի պունտա խեԹիմալ օլունապիլիր զանն իտէրիզ։

— Նաբօլի գրալը Բօմատա, մայրէսինի տազըԹըպ Պալէրմայա չէքիլմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, Մէսսինատա Նաբօլիթան ճէնէրալը Ֆէրկօլա էէտինտէ պուլունան գալէ տախի հալա Թէսլիմ օլմայըպ, ճէնէլ հաղըրլանմագտա տըր տէնիր։ Չիալտինի պու գալէյի տէնիզտէն վէ գարատան մուհասէրէ իտիւպ, պէօյլէ Թօփ տեօյիւշիւ վագի օլաճագ տըր· լիմանտան պիւԹիւն կէմիլէր չըգմըշ տըր, վէ չըգմայանլարըն պազըլարընա կիւլէ Թէսարիֆ իտէրէք, սագըմԹըլըգ վագի օլմուշ տուր։

Նաբօլի գրալը, կէօյա ճէնէրալ Ֆէրկօլայա պիր մէկԹիւպ եազըպ, գալէյի Թէսլիմ իԹմէմէսինի էմր իԹմիշ տիր վէ պունուն իլէ պէրապէր, օԹուզ պին ալԹուն տախի կէօնտէրմիշ տիր։

Պու պէյհիւտէ մուտմանատ, վէ պէյհիւտէ գան Թէլէֆինի ճիւմլէ ալէմ Թաայիպ իԹմէքտէ տիր, վէ էյէր գալէ Թէսլիմ օլունուրսա, տաքէրէ զօրպա մուամէլէսի օլաճագ տըր տէնիր։

— Մէհտէ եէնի պիր իխԹիլալ եօգ տուր։ Մէհլէր սաա տուրուպ, կէչէնքի միւնազաատա էօլէն հէմշէհրիլէրինին ճէնազէսինէ եիւզ պին գատար ահալի կիԹմիշ իսէ, Բուսիա զապիԹի վէ ասքէրի կէօրիւնմէմիյինտէն, սայիշէ պէլտէյէ պիր սէկթէ կէլմէմիշ տիր։ Մէհլէր, ալԹմըշ պին իմզա իլէ, Իմբէրաթօրա պիր արզուհալ վէրիպ, եսկի հուգուգլարընը Թալէպ իԹմիշլէր տիր։ Իմբէրաթօր պունու գապուլ իԹմէմիշ տիր տէնիր։ Պու ճիւմլէ, Վարշավիա պէլտէսինին զապըԹասը եէրինէ տէօրԹ միւԹէպեր Մէհլիյէ իհալէ օլունուպ, կէչէնքի իխԹիլալտա գապահաթ հանկը Թէրաֆտա իսէ, Թահգիգ վէ Թէճէսսիւս իԹմէք իւզրէ, Իմբէրաթօր քենտի միւսաԹէշարլարընըն պիրինի կէօնտէրմիշ տիր։

(Թաֆսիլաթը, կէլէճէք հաֆԹա·)

Իլանը ըէսմի·

Թօգաթ սանճագընտա մէշհուր Արզանա մատէնլէրի քի բիւլլէԹլիւ պագըր հասըլ օլուր, պու տէֆա ճանիպի հիւքիւմէԹտէն միւզայէտէ օլունմագտա օլուպ, գըյմաԹէ վէրէնէ Թէսլիմ օլունաճագ տըր։

Հէր քիմ քի պունա Թալիպ իսէ, Թարիխտէն պիր մահ մուրուրընտտէք, Զարպխանէյի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաԹ իԹմէքլէ, օրատա հէր նէյի մալիւմաթ վէրիլիր քէնտիսինէ։

— Թրհալա սանճագընտա Աէնի շէհր նահիյէսինտէ Եսկի Պազ Թայիր օլունան արազի սաԹըլգ տըր։

Շիմտիլիք արազի մէզքիւրուն ալԹը եիւզ ալԹմըշ տէօնիւմիւնէ 11.220 ղուրուշ վէրէն վար տըր։

Բէզալիք օ նահիյէտէ իքի պին եէտտի տէօնիւմ տիկէր պիր արազիյէ գըրգ տէօրԹ պին ղուրուշ վէրէն օլմուշ տուր։

Միւզայէտէ նիզամը միւճիպինճէ մէզատա էն զիատէ վուրանա Թէսլիմ օլունաճաղընտան, հէր բազար իրԹէսի վէ բէնշէմպէ կիւնլէրի Տէֆթէրխանէտէ Մուհասէպէճի օտասընտա արԹըրանլար գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

Տօղրու եօլտա Աղա ճամիսի ճիվարընտէ, 100 Նօ իլէ մուրագգամ պիր պապ քեարկիր խանէ վէ եանընտա պիր պապ չէքէրճի մաղազասը,

Թէաթրօ գարշըսընտա, 181 վէ 187 վէ 189 Նօ իլէ մուրագգամ իւչ պապ քեարկիր խանէ վէ ալԹլարընտա իւչ պապ մաղազա,

Պարմագ գափուսընտա, 4 Նօ իլէ պիր պապ քեարկիր խանէ,

Պուլ օլու սօգաղընտա, 800 զիրա մըգտարի արսա խալիէ,

Աէշիլ սօգաղընտա, 5 Նօ իլէ պիր պապ քեարկիր խանէ վէ արսաի խալիէ·

Սօֆիալը սօգաղընտա, 12 Նօ իլէ պիր պապ քեարկիր խանէ·

Պալաթատա, Աէնի ճամի ճատտէսինտէ, 55 Նօ իլէ պիր պապ մաղազա նըսֆի·

Թօփհանէտէ, պիր պապ լիւլէճի տիւքքեանի·

Մէզքիւր խանէ վէ մաղազալէր սաԹըլըգ օլտուղունտան, Թալիպլէրի, Պէօյիւք Աէնի խանըն օրԹա գաԹընտա, Գարաբէտհեագաէ Կարապէտ աղանըն օտասընտա, եագըճըսի Աէտաիս աղա իլէ կէօրիւշէպիլէճէքլէրի խասսէԹէն պէյեան օլունուր։

Պա իրատէի սէնիյէ Իսմիրտէն Այտընա գատար ինշա օլունմագտա օլան, տէմիր եօլունուն իլանը տըր։

Թարիգի մէզքիւր գօմբանիյասընըն չէքտիկԹի մէժուռեաԹ հիւքմիւնճէ, հէր ալԹը այտա պիր քերէ ինԹիխապ օլունան բէխսին, Թանձիմը նէզարէԹինտէ օլարագ, Լօնտրատա պիր մէճլիսի ումումի Թէշքիլ օլունարագ, պունտա հիսսէտարլէրին քեաֆֆէսի պիլզզաԹ հազըր օլաճագ, վէ եախօտ Թէրաֆլէրինտէն պիրէր վէքիլ ժամունսու պուլունաճագ տըր, վէ իշպու մէճլիստէ Թարիգի մէզքիւրին միւտաէկէթը մուհասէպէճէ գարըշըլաա· վուգու պուլան վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը մուհասէպէ օլունպէր վէճհը Թէտգիգ բօյէլէ օլունաճագ· վէ Թարիգի մէզքիւրէ տայիր աշիաղ միւզաքերէ օլունաճագ տըր։

Իշպու բօմբանիյանըն չէքիլմիշ օն էէտտինճի կիւնիւնտէ վագը, պին սէքիզ եիւզ ալԹմըշ պիր սէնէսի Միլատիյէսի ագաֆրանկօ մարԹըն իքինճի սէքիզինճի բէնշէմպէ կիւնիւ, մէճլիսի մէզքիւր բիւչտա օլունաճագ, կէչէն հաղիրանտան բէրիւ տահի եվվէլ էֆրէնճիյէնին օԹուզ պիրինճի կիւնիւնէ գատար· Թարիգի մէզքիւր մուհասէպէ տէֆԹէրլէրի, վէ տիւրէքԹօրլարըն բաբօրԹու մէյտանէ գօնուլաճագ տըր։

Տէրսաատէթտէ, վէ մէմալիքի մահրուսէի Շահանէնին սաիր էէրլէրինտէ պուլունան հիսսէտարլէր մէճլիսի մէզքիւրէ հէր քիմի վէքիլ իտէճէք օլուրլար իսէ, մէճլիսին բիւշաամիտէն էվվէլ պիր կիւն էվվէլ, Ղալաթատա Բէնշէմպէ բազարընտա վագը գօմբանիյայը մէզքիւրէ սարրաֆը միւսիւ Հանսօնուն մաղազասընա պիլզզաԹ վէ եախօտ պիլ վասէԹա իտէկլէր· էէտէկէրինտէ պուլունան հիսսէ սէնէտլէրինի իպրազ իլէ, Լօնտրատա մէճլիսի մէզքիւրէ իշտիրակ, հէր քիմի Թէվքիլ իտէրլէր իսէ· վէքեալէԹնամէսինի ալըր իտէրէք, Թէրաֆլընա կէօնտէրէճէք տիր։

Իշպու մէզքիւր պէշլը· Լօնտրատա բէխս Սէրմագ Թօնէլ խուէսըմս, վէ գօմբանիա սըր քեօԹիպի միւսիւ Գօգ, վէ Տէրսաատէթտէ գօմբանիա աճէնԹէսի միւսիւ. Հէնրի Հանսօն Թէրաֆլէրինտէն իմզա օլունմուշ տուր։

ՊՕՐՍԱ 1861	Բըր էվէլքի ֆէվրիէ 27	Սալը 28	Չարշ. մարթ 1	Փէրշ. 2	Ճում. 3	Ջ.էր. 4
	Ղուրուշ	Ղրշ·	Ղրշ·	Ղրշ·	Ղրշ·	Ղրշ·
Լօնտրա 3 այ · · · ·						
Փարիս »						
Մարսիլեա » · · · ·						
Անվէրսա » · · · ·						
Վիէննա » · · · ·						
Թրիէսթէ » · · · ·						
Լիվօրնօ » · · · ·						
Ճէնօվա Լ.Ն· » · · · ·						
Օտէսսա 3 կիւն · · · ·						
ՄԷՍՔԻՒՔԷԱԹ						
Մէճիտիյէ Լիրա · · · ·	147—146½	146¾	143½	141	139¼	140½
Եիրմիլիք կիւմիւշ · · ·	28¾	28¾	28	27¼	27	27¼
Խազինէ Թահվիլի · · ·	49	48½	49¼	49	49½	49
» » ֆայիզի ալմըշ ·						43
Գօնսօլիտէ · · · · · ·	41¾	41¾	41¾	42	42½	42
Սէհիմ ագճէսի · · · ·	62	62	62	61	61	61
Ինկիլիզ Լիրասը · · · ·	162—161½	161¾	158½	156½	155	156
20 Ֆրանգ · · · · · ·	130—129½	129¾	126¼	125	124	125
5 » կիւմիւշ · · ·	31	31	30½	30½	30½	30½
Իմբէրիալ · · · · · ·	131½—130¼	130¾	128¼	126½	125½	126
Գարպօն · · · · · · ·	24½—24¼	24½	23⅞	23½	23¼	23½
Սօվրան · · · · · · ·	215	215	212	212	210	211
Գըրմըզ չարգը · · · ·	75¾—75½	75½	74	73	72¼	73
Գուշլու Բիալ · · · · ·	34	34	33½	32½	32	32½
Պէշլիք· Եարըմլըգ % ·	52—51½	34½	29	25	24	25

ԶԱԽԻՐԷ 4 ՄԱՐԹ

	Ղուրուշ		Ղուրուշ
Թայգան Արնաուտ · · ·	· · · · ·	Խօմայիլ գըրըլճա · ·	· · · · ·
Խօմայիլ · · · · ·	· · 50—52	Վարնա » · ·	· · 37—40
Գալա · · · · · ·	· · 47—48	Պուրղազ » · ·	· · 37—38
Բումէլի Պալչըգ · ·	· · 37—38	Պալչըգ » ·	· · · · ·
Պուղդայ ·	· · 37—38	Գօզօրօզ Գալաս · ·	· · · · ·
Արփա գըրըլճա · ·	· · · · ·	» Խըրայիլ ·	· · · ·
Խըրայիլ » · ·	· 38—40	Արփա · · · · · ·	· · 17—18

Պալատէ մէզքիւր զախիրէլէրտէն 60000 քիլէ մէվճուտ պուլունուր։

ԵՄԹԱԱՅԻ ԵՃՆԷԲԻՅԷ 4 ՄԱՐԹ

ՔԻԼԱՒ ՎԷ ԹՕԶ ՇԷՔԷՐԻ		Ղուրուշ
Ինկիլիզ բիւմս 6—10 լիպրա · · · · · · ·	Գանթար	· 400—410
Լիվէրբուլ 10 » · · · · · · ·	»	· 375—380
Օլանտա տէպրսու 6-10 » · · · · · · ·	»	· 400—410
Անվէրսա 8 » · · · · · · ·	»	· 385—390
Ֆրանսըզ միւշէմմալը 10 » · · · · · · ·	»	· 380—385
Ինկիլիզ Թօզ · · · · · · ·	»	· 340—350
Օլանտա էքսթրա » · · · · · · ·	»	· 340—350
» պիրինճի » · · · · · · ·	»	· 330—340
» իքինճի » · · · · · · ·	»	· 320—310
» իւչիւնճի » · · · · · · ·	»	· 310—300
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · ·	»	· 310—300
ՏԷՄԻՐ Ինկիլիզ չէլիք լամա տէօրԹ քեօշէ	»	· · · · ·
» հասիրլը · · · · · · ·	»	· · · · ·
» եասսի · · · · · · ·	»	· · · · ·
» սաճ չէլիք իլէ · · · ·	»	· · · · ·
» չիվիլէր » · · · · · ·	»	· · · · ·
Մօսկով չէլիկ · · · · · · ·	»	· · · · ·
ԳԱԼԱՅ Գալայ գալըփ Թօմալը · · · · ·	»	1320—1350
ԳՈՒՐՇՈՒՆ Ինկիլիզ · · · · · · · ·	»	· 200—220
» Ֆրանսըզ · · · · · · · ·	»	· 200—220
ՉԷԼԻԿ Պիր սըֆըր 0 · · · · · · · ·	»	· · · 240
» Իքի » 00 · · · · · · · ·	»	· · · · ·
ՍԱՉՄԱ Մարսիլեա չէլիկ · · · · · · ·	»	· 220—230
» Ինկիլիզ » 40 օգգասը պիր	»	· · · · ·
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ · · · · · · · · · ·	»	· · 45—50
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ · · · · · · · · · ·	»	· 200—230
ՔԱՃԸ ԳԸՊԸՐԸՋ · · · · · · · · · ·	»	· · 40—45
ՇԱՊ Ինկիլիզ · · · · · · · · · · ·	»	· · · · ·
ԿԷՕՋ ԹԱՇԸ Ինկիլիզ · · · · · · · ·	Օգգա	· · 70—75
ԳԱՀՎԷ Գաբօֆինօ · · · · · · · ·	% »	1385—1420
» իքինճի · · · · · · · ·	» »	1320—1350
» իւչիւնճի · · · · · · · ·	» »	1180—1210
ՉԻՎԻՏ Ինկիլիզ · · · · · · · · · ·	»	· 110—140
ԳԸՐՄԸԶ · · · · · · · · · · · ·	»	· · · · 85
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլեա · · · · · · ·	»	· · · 8½
ՆԸՇԱՏԸՐ Ինկիլիզ · · · · · · · · ·	»	· · · 7½
» Մըսըր Վէճհրա եօգ · · · · · · ·	»	· · · · ·
ԹԷՆԷՔԷ + Նշան · · · · · · · ·	Զիֆթ սանտըգ	· · · 450
ՌՕՄ Ամերիգա · · · · · · · 1070 տիրհէմ 1 կալօն		· · 11—11½
» Ինկիլիզ · · · · · · · · · · · · ·		· · · 12—13

ԵՄԹԱԱՅԻ ՏԱԽԻԼԻՅԷ 4 ՄԱՐԹ

			Ղուրուշ
ԱՆԱՏՕԼՈՒ տիֆթիկ · · · · · · · · · ·		Օգգա	· · · եօգ
ԹԻՖԹԻԿ Էնգարէ · · · · · · · ·	Պէշլիք	»	40—40½
ՃԷՀՐԻ · · · · · · · · · · · · ·		»	· 2½
ՊԱԼ ՄՕՄՈՒ · · · · · · · · · · · ·		»	· · · եօգ
ՄԱԶԸ սիյահ · · · · · · · · · · ·		»	· · · · ·
» ալաճա · · · · · · · · · ·		»	· · · · ·
ՓԱՄՈՒԳ խամ իփլիք · · · · · · · ·		»	· · · · ·
» հասըլը Մըսըր · · · · · · ·		»	· · · · ·
ՍԸՂԸՐ ԿԷՕՆԻ · · · · · · · · · · ·		»	· · · · ·
ՏՕՆ ԵԱՂԸ Անատօլու · · · · · · · ·		»	· · · · ·
ՔԷՕՔ ՊՕՅԱ · · · · · · · · · · · ·		Գանթար	· · · · ·
ԵԱՓԱԳ Բումէլի · · · · · · · · · ·		»	· · · · ·
» Անատօլու · · (Մահլուճ պէշլիք)		»	· 6 · · ·
» եափաղը · · · Ըստանպօլ · ·		Օգգա	· 12 · · ·

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ
ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ· Պէօյիւք Աէնի խանտա Թիւլպէնտճեան Յովակիմ·
ԻԶՄԻՐ· Սիմօնեան Յովհաննէս աղա· Սամթըը·
ՊՐՈՒՍԱ· Կէմիճեան Նշան աղա·
ԷՏԻՐՆԷ· Պոռապըը Յովսէփ աղա·
ՎԱՐՆԱ Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա·
ՎԻԷՆՆԱ· Չըրաղը Վիչէն աղա·
ԱՏԱՆԱ· Բալասեան օղլու Յակոբ աղա·
ՊԻԼԷՃԻԿ· Տէրտաւիթ օղլու Պետրոս աղա·
ԳԱՅՍԷՐԻԷ· Պէյլէրեան Խաչիկ պէյ·
ԷՆԳԻԱՐԻ· Սինեօր Ճիօվանի Լեօնարտի·
ԷԿԻՆ· Թաշքաճեան Յովսէփ աղա·
ՊԱՂՏԱՏ ՎԷ ՄՈՒՍՈՒԼ· Աբգարեան Թովմաս աղա·
ՄԱՐԱՇ· Զօրապաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա·
ԷՐԶՐՈՒՄ· Շահնազարեան Գրիգոր աղա·
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ· Ոսկի օղլու Էնկիւրիւլի Կարապետ աղա·
ՔԷՕԹԱՀԵԱ· Լիպլեճեան Աննան աղա·
ԻԶՆԻՄԻՏ· Գ· Տ· Թ· Գասպարեան·

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ·

ՂԱԼԱԹԱՏԱ ԽՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱՂԸ Նօ 47
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ· ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ·